

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor, práce: Geier, Jan: Perzekuce kapucínů v Sokolově po roce 1949. Případ Ondřeje Karla Frgala a Josafata Aloise Konečného.

Vedoucí práce: Mgr. Dušan Foltýn

Rok: 2016

Rozsah: 73 stran včetně příloh

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.		X		
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		X		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu.		X		
Struktura práce je vyvážená a logická.	X			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.	X			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb.			X	
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie.		X		
Autor správně cituje.		X		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	X			

Celkové hodnocení (slovně)

Jan Geier si za téma bakalářské práce zvolil dosud neprobádanou tematiku, a sice perzekuci příslušníků kapucínského řádu v Sokolově po únoru 1948. Na základě studia archivních dokumentů popsal, jak došlo k zatčení a odsouzení dvou sokolovských kapucínů – Karla Frgala (řádovým jménem Ondřeje) a Aloise Konečného (řádovým jménem Josafata). Práce tak představuje významný příspěvek nejen k historii kapucínského řádu v českých zemích, ale i k regionální historii Sokolovska.

Autor práci rozdělil vedle úvodu a závěru do dvanácti kapitol, ve kterých popsal jak historii sokolovského kláštera, tak i postavení římskokatolické církve po únoru 1948. Pokusil se tak zasadit „případ“ bratrů Ondřeje a Josafata do širšího kontextu perzekuce církve komunistickým režimem v padesátých letech. Tato jeho snaha však v některých ohledech nebyla podle mého názoru zcela úspěšná. Autor sice využil vyšetřovací spisy obou bratrů, uložené v Archivu bezpečnostních složek, a dále (poněkud opomíjené) vězeňské spisy, deponované v Národním archivu, ale obraz událostí, který tímto nabízí, tak fakticky vychází pouze z dokumentů komunistické provenience. Jan Geier tak nevysvětluje, jakým způsobem komunistické bezpečnostní složky odhalily pobyt dvou studentů v sokolovském klášteře a nabízí se otázka, zda se nejednalo o provokaci StB (či zda alespoň oba studenti nepřišli do Sokolova již pod její kontrolou). Popisovaný příběh odsouzení dvou řádových bratrů totiž působí jako pokus o vykonstruování záminky k represivnímu zásahu proti mužským klášterům, kterou později představoval soud s představiteli řeholních řádů (Machalka a spol.) z přelomu března a dubna 1950. Autorem citované přiznání zmíněných studentů, že chtěli v Mnichově navázat spolupráci s americkou špiónážní službou CIC, nezní příliš věrohodně a působí jako výsledek vyšetřovacích metod StB (s. 29). Obdobně rezervovaně bych se stavěl k informaci, že tajemník lidové strany Bedřich Hostička pověřil kněze Marka Waltera „předáním jistých informací CIC“ (s. 26). Hostičkův kontakt s americkou špiónážní službou byl podle mých zjištění vykonstruován vyšetřovateli procesu s Miladou Horákovou a spol. Dokumenty k případné manipulaci s vyšetřovacím či soudním procesem se tak mohou nacházet ve fondech Inspekce ministra vnitra z šedesátých let. Uvědomuji si však, že rozkrytí těchto manipulací není jednoduché ani pro zkušeného historika, který má s interpretací dokumentů Státní bezpečnosti zkušenosti.

V práci jsem postrádal podrobnější informace o věznění Karla Frgala v době druhé světové války. Autor jej zmiňuje pouze v jedné větě (s. 20), přitom by k tomuto věznění měly existovat úřední dokumenty (ABS, fond 141). Na Frgalův pobyt ve věznicí Untermaßfeld (nikoliv Untermeßfeld, jak píše autor) by zase mohli vzpomínat někteří jeho spoluvězni (např. Karel Reichel, *Vězeň píše deník*, 1948). Domnívám se též, že by stálo za to podrobněji popsat kontakty mezi Ondřejem Karlem Frgalem a kunsthistorikem Václavem Wagnerem, ředitelem Státního památkového úřadu. Jinak považuji za přínosné, že autor nezůstal pouze u archivních dokumentů, ale vycházel též z rozhovorů s pamětníky. Oceňuji také textovou přílohu práce – básně vzniklé ve vězení jsou úžasným příspěvkem k dějinám každodennosti v komunistických věznicích.

Bakalářská práce Jana Geiera je psána čtivým jazykem, někdy se však autor uchýlil až k příliš hovorovým formulacím (např. „Strana se snažila přidat církve na svou stranu“, s. 15). Práce bohužel obsahuje nejen řadu překlepů, ale i faktografických nepřesností, které sám autor na jiných stránkách textu vyvrací. Na straně 10 tak kupříkladu píše o využití rozhovoru s Václavem Kuželkou, o několik řádků níže se však dozvíme, že tento pamětník se jmenoval Vítězslav. Stejnou chybu najdeme na téže stránce v případě Frgalova spoluvězně Hrušky – v textu práce jej autor nazývá Václavem Hruškou, v poznámce pod čarou a v seznamu pramenů Lubošem. Jedná se o plukovníka Luboše Hrušku, významnou osobnost třetího odboje a zakladatele meditační zahrady Památník obětem zla v Plzni. Na několika místech textu najdeme místo datace autorovu poznámku „rok“. Zdá se, že autor s dokončováním práce poněkud spěchal, což se promítlo do její formální podoby. Tento fakt zbytečně kazí dojem z jinak zajímavé práce.

I přes výše uvedené výhrady považuji bakalářskou práci Jana Geiera za zajímavý příspěvek jak k církevním dějinám, tak k regionální historii a práci doporučuji k obhajobě.